

NOHUT ANTRAKNOZU HASTALIĞI
(*Ascochyta rabiei* (Pass) Labr.)
ZİRAİ MÜCADELE TEKNİK TALİMATI

1.ETMENİN TANIMI VE YAŞAYIŞI:

Bu fungus, konukçu bitkinin gövde, dal ve tohum kapsüllerinde eşeysiz üreme yoluyla piknit ve pikniospor oluşturur, hastalığın vejetasyon süresince çevreye yayılması ve sekonder enfeksiyonu piknitlerden çıkan pikniosporlarla olmaktadır. Hastalıklı bitki artıklarında eşeyli üreme yoluyla perites içerisinde askus ve askosporlar oluşturmaktadır.

Peritesler fungusun tarla şartlarında kışlama organlarıdır. Bu fungus mecburi bir parazit olduğu için yaşamını nohut üzerinde sürdürmektedir.

Etmenin yıldan yıla geçişi ve üretim alanlarına yayılması daha çok fungusla enfekte olmuş nohut tohumları ile olmaktadır. Fungus lekeli kapsüller içerisindeki taneleri enfekte eder.

2.HASTALIĞIN BELİRTİLERİ, EKONOMİK ÖNEMİ VE YAYILIŞI:

Etmen nohut bitkilerinin sap, yaprak ve tohum kapsüllerinde lekeler ve kurumalara sebep olur. Sap ve dalları çevre saran, düzensiz irilikte açık kahveden siyahımsı koyu kahve rengine kadar değişen lekeler meydana getirir. Sap ve dallar bu lekeli yerlerden kırılır ve kısa zamanda kururlar. Tohum kapsülleri üzerinde iç içe dairesel lekeler meydana getirir. Bu lekelerin yüzeyinde toplu iğne başı iriliğinde siyah renkte fungusun piknitleri görülür. Yapraklarda ise, yine dairesel olan lekelerin çevresi

sarı renk almaktadır.

Bazı bölgelerde, bu hastalığın sebep olduğu kurumalara, çiftçiler "Bulut aldı" veya "Bulut çaldı" deyimini kullanmaktadırlar.

Hastalığın tarlada zararı, ilk defa primer enfeksiyon kaynaklarından başladığı için kurumalar da tarla yüzeyinde ocaklar halinde başlar ve tarlada yer yer kurumalar nedeni ile boşluklar meydana getirmektedir.

İlkbahar ayları ve yaz başlarında sık ve bol yağış alan yıl ve bölgelerde, sulama yapılan yerlerde, nispi nemi yüksek olan kapalı vadilerde hastalık epidemisi haline geçebilir. Kullanılan tohum hastalık etmeni fungus ile enfekteli ise veya bir yıl önce hastalığın zararı görülen tarlaya üst üste ekim yapılmış ise, hastalığın önemli derecede ürün kaybına sebep olacağı bilinmelidir. Ülkemizde nohut üretimi yapılan tüm tarım alanlarına antraknoz hastalığı bulaşmış durumdadır.

3.KONUKÇULARI

Konukçusu nohut bitkisidir

4.MÜCADELESİ:

4.1.Kültürel Önlemler:

- İyi bir kontrole tabi tutmak suretiyle, antraknoz hastalığı görülmeyen tarlalardan tohumluk alınmalıdır.
- En az bir sene olmak üzere 2-3 senede bir aynı tarlaya nohut ekilmek suretiyle ekim nöbeti yapılmalı, böylece Bu surette hastalık etmeninin tarladan bulaşması önlenmeli
- Nohut bitkilerinin hasadı yapılır yapılmaz tohumluğa ayrılacak olan miktarı yayılmak suretiyle 7-8 gün süre ile güneş altında kurutulmalı, tohum ayrıldıktan sonra depoya alınmalı
- Zamanında mücadele önlemi alınmamış tarlalarda hastalığın ilk görüldüğü ocaklardaki hastalıklı nohut bitkileri sökülerek tarladan uzaklaştırılmalı
- Ekim esnasında tohumların normal derinliğe düşmeleri sağlanmalı
- Dayanıklı çeşitler tercih edilmelidir.

4.2. Kimyasal Mücadele:

4.2.1. İlaçlama Zamanının Tespiti

Tohum İlaçlaması:

Ekimden 3-4 saat önce, nohut tohumları su içerisinde ıslatıldıktan sonra, yarım saat müddetle bir sergi üzerinde yayılarak havalandırılmalı ve tohum ilaçlarından biri ile ilaçlanarak ekilmelidir.

Yeşil Aksam İlaçlaması:

Günlük ortalama sıcaklığın 10°C ve orantılı nemin en az % 80 olması ile mücadeleye başlamak gerekirse de pratik yol, bölgede nohut yaprak ve dallarında 2-3 mm çapında yuvarlak veya uzunumsu kahverengi lekeler tespit edilir edilmez , ilaçlamaya başlanması ve 7 - 10 gün ara ile hastalığın şiddetine ve meteorolojik şartlara göre 2 - 5 uygulama yapılmasıdır.

4.2.2.Kullanılacak Alet ve Makinalar

Tohum ilaçlamaları bidonlarda, naylon torbalarda veya naylon zemin üzerinde yapılabilir. W.P.'li ilaçlar sırt pülverizatörü veya atomizörlerle, toz preparatlar ise köruklerle atılabilir.

4.2.3.İlaçlama Tekniği:

Toz ilacın , yüzeyi nemli olan tohuma eşit bir şekilde dağılması ve yapışması sağlanmalıdır. İlacın tohum yüzeyine iyice yapışmasını sağlamak amacıyla en az 15 dakika karıştırılmalıdır.

Yeşil aksam ilaçlamasında ; bulaşmalar genellikle yaprak altlarından olduğu için özellikle yaprakların alt yüzeyleri ve bitkinin tümü iyice ıslanacak şekilde ilaçlanmalıdır. Toz ilaçlar ise sabahın erken saatlerinde yaprak çimli iken atılmalıdır. Uygulamanın yapıldığı gün şiddetli yağış olmuşsa ilaçlama tekrarlanmalıdır.

5. UYGULAMANIN DEĞERLENDİRİLMESİ

İlaçlanan alanı temsil edecek şekilde ilaçlanan alan 5 dekara kadar ise 5, 5-10 dekar arasında ise 10, 10 dekardan fazla ise 15 farklı yerden tesadüfen 20 şer bitki seçilir ve 0-5 skalasına göre sayılır.

0: Bitkinin tamamı sağlam

1: Bitkinin 1/5'i hasta

2: Bitkinin 2/5' i hasta

3: Bitkinin 3/5' i hasta

4: Bitkinin 4/5' i hasta

5: Bitkinin tamamı hasta

Sayım sonucu indeks değeri hesaplanır, bu değer ilaçlama başlangıcındaki indeks değerini geçmemelidir.

NOHUT ANTRAKNOZU HASTALIĞI

(*Ascochyta rabiei* (Pass) Labr.)'NA

KARŞI TAVSİYE EDİLEN İLAÇLAR

Etkili Madde Adı ve Oranı	Formülasyonu	Dozu (Preparat)		
		Dekara	100 lt.suya	100 kg tohuma
Thiram % 80	WP	-	-	300 g
Mancozeb % 80	WP	-	200 g	200 g
Maneb % 80	WP	-	200 g	200 g
Thiram % 80	WP	-	200 g	-
Propineb % 70	wp	-	200 g	-
Propineb % 10	Toz	4 kg	-	-
Kükürt % 80,92,96,98	Toz	3 kg	-	-
Kükürt % 80	WP	-	300 g	-
Chlorothalonil % 75	WP	-	200 g	-

Toz kükürt yerine WP'li kükürtler tercih edilmelidir.